

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

5 КЛАС

II семестр

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ

за модельною навчальною програмою «Зарубіжна література. 5-6 класи» («ШКОЛА РАДОСТІ», автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В. та ін.), рекомендованою Міністерством освіти і науки України (наказ № 795 від 12.07.2021 р.), за підручником «Зарубіжна література. 5 клас» авторського колективу під керівництвом Ніколенко О.М. (К., ВЦ «Академія», 2021)

70 годин (2 години на тиждень)

Розробники – Ольга Ніколенко, Наталія Рудницька, Вікторія Турянця

№	Години	Дата	Тема уроку	Теорія літератури (ТЛ) Література і культура (ЛК) Україна і світ (УС) Медіатекст (МТ)	Очікувані результати	Види навчальної діяльності
СЛУХАЄМО ГОЛОСИ ПРИРОДИ (9 годин)						
33	1		Зарубіжні поети про природу. Джон Кітс (1795-1821) «Проконика та цвіркуна». Поетизація природи, утвердження зв'язку природи й людини; утілення любові та дбайливого ставлення до довкілля.	<i>ТЛ Вірш, пейзаж. ЛК Описи природи, тварин у художній літературі та інших видах мистецтва.</i>	Знає цікаві факти із життя й творчості Джона Кітса, учиться сприймати й розуміти ліричний твір, особливості поетичної мови, римування, ритм; визначає в незнайомому почутому та/або прочитаному художньому тексті вірша «Проконика та цвіркуна» нові й ключові слова, визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі, знаходить відповіді на поставлені запитання, формулює тему та ідею вірша; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань, які виникли в результаті сприймання художнього тексту, розпізнає виражальні засоби (пейзаж), мовні особливості, використовує окремі з них; читає виразно текст вірша, висловлюється на теми природи та її значення в житті людини, необхідності дбайливого ставлення до довкілля; дотримується норм етикету під час спілкування.	Різні види читання (уголос, виразне, коментоване, вибіркоче), визначення ключових слів, знаходження в почутому та/або прочитаному ліричному тексті відповідей на поставлені запитання, формулювання теми та ідеї, визначення основної і другорядної, відомої та нової інформації в тексті вірша, переказ змісту ліричного тексту/медіатексту, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, характеристика персонажів, образів, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж). <i>Варіант домашнього завдання:</i> декламування ліричного твору напам'ять.
34	1		Урок виразного декламування напам'ять. Джон Кітс «Проконика та цвіркуна».	<i>ЛК Описи природи, тварин у художній літературі та інших видах мистецтва.</i>	Декламує ліричний твір напам'ять, регулює власні емоції під час художньої декламації.	Декламування ліричного твору напам'ять.

35	1		<p>Джозеф-Редьярд Кіплінг (1865–1936). «Мауглі». Історія хлопчика, якого виховали тварини, його дружба з ними. Сміливість, кмітливість, доброта Мауглі.</p>	<p><i>ТЛ Оповідання.</i> <i>ЛК Описи природи, тварин у науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i></p>	<p>Знає цікаві факти із життя й творчості Джозефа-Редьярда Кіплінга, читає й сприймає на слух незнайомий текст, визначає в прочитаному головну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі, ключові слова; розуміє зміст оповідання «Мауглі», визначає головних і другорядних персонажів, місце дії, початок подій, акцентує увагу на окремих деталях; відтворює усно (частково), коментує, інтерпретує почутий та/або прочитаний текст, відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; учиться складати й оформлювати власне висловлення згідно з ustalеними нормами сучасної української мови (усно), розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань, які виникли в результаті сприймання тексту оповідання; дізнається про значення терміну оповідання, його особливості.</p>	<p>Різні види читання (уголос, «ланцюжком», виразне, коментоване, вибіркоче), знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповідей на поставлені запитання, визначення ключових слів, словосполучень, основної і другорядної інформації у почутому та/або прочитаному тексті, знаходження в різних видах текстів відомої і нової інформації, коротка характеристика головного героя Мауглі та/або її візуалізація (проста схема, асоціативний куш тощо), розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, переказ уривків художнього тексту/медіатексту. <i>Варіант домашнього завдання:</i> переказ (усно) тексту казки (або уривку оповідання).</p>
36	1		<p>Джозеф-Редьярд Кіплінг (1865–1936). «Мауглі» Яскравість характерів персонажів-тварин, утілення в них людських рис.</p>	<p><i>ТЛ Пейзаж.</i> <i>ЛК Описи природи, тварин у науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i> <i>МТ Фільмографія: «Книга Джунглів» (режисер Дж. Фавро, США, 2016).</i></p>	<p>Розуміє зміст прочитаних уривків оповідання «Мауглі», знає персонажів, події; читає виразно й сприймає на слух незнайомий текст, знаходить у почутому та/або прочитаному художньому тексті відповіді на поставлені запитання; стисло переказує (усно) зміст почутого та/або прочитаного художнього тексту, акцентує увагу на окремих деталях; визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в художньому тексті; описує (усно) Мауглі, Багіру, Балу, Каа, Шерхана, проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в оповіданні, і власним життєвим досвідом, визначає провідні теми твору, розуміє, що таке дружба, сміливість, відданість, зв'язок людини з природою, розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань, які виникли в результаті сприймання художнього тексту, розуміє значення терміну пейзаж, знаходить описи природи, описи тварин в оповіданні. Створює власне висловлення про вчинок/вчинки персонажа/персонажів-тварини/тварин, утілення в них людських рис, враховуючи основні засади академічної доброчесності.</p>	<p>Різні види читання (про себе, уголос, «ланцюжком», в особах, виразне, коментоване, вибіркоче), знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповідей на поставлені запитання, формулювання теми та ідеї почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, визначення основної і другорядної інформації в почутому та/або прочитаному тексті, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, характеристика персонажів, визначення їхніх рис характерів через вчинки, знаходження в різних видах текстів відомої і нової інформації, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж), переказ змісту художнього тексту/медіатексту, створення невеликих типових повідомлень для очної дискусії щодо проблематики оповідання та/або переглянутих фільмів, порівняння художніх та науково-популярних</p>

						текстів про тварин. <i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь про улюбленого персонажа
37	1		Джозеф-Редьярд Кіплінг (1865–1936). «Мауглі» Закони джунглів і цінності людського життя.	<i>ТЛ</i> <i>Пейзаж, оповідання.</i> <i>УС</i> <i>Українські переклади творів зарубіжних авторів про природу.</i> <i>ЛК</i> <i>Описи природи, тварин у науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i> <i>МТ</i> <i>Фільмографія: «Мауглі» (режисер Е.Серкіс, США, Велика Британія, Індія, 2018).</i>	Читає виразно й усвідомлено текст «Мауглі», орієнтується в прочитаному; визначає особливості законів джунглів, знаходить їх приклади в тексті; переказує зміст художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, знаходить у почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання, перефразовує репліки в діалозі персонажів, формулює тему та ідею почутого оповідання, висловлює в усній та письмовій формі своє ставлення до зображених у тексті другорядних персонажів, подій, ситуацій, явищ тощо; творчо опрацьовує художній текст/медіатекст, у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо. Створює власне висловлення про відповідальність людини за природний світ, враховуючи основні засади академічної доброчесності; дискутує (очно) на теми, пов'язані з прочитаним твором, переглянутими фільмами; дотримується норм етикету під час спілкування.	Різні види читання (уголос, виразне, вибіркоче), переказ змісту художнього тексту/медіатексту, знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповідей на поставлені запитання, визначення ключових слів, словосполучень, основної і другорядної інформації в почутому та/або прочитаному, формулювання теми та ідеї, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, характеристика персонажів, узагальнення і формулювання законів джунглів на основі прочитаного тексту/медіатексту, знаходження в тексті відомої і нової інформації, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж), створення невеликих типових усних повідомлень. <i>Варіант домашнього завдання:</i> підготовка усного відгуку про твір.
38	1		Джозеф-Редьярд Кіплінг (1865–1936). «Мауглі» Ідея відповідальності людини за природний світ.	<i>ТЛ</i> <i>Пейзаж, оповідання.</i> <i>ЛК</i> <i>Описи природи, тварин у науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i> <i>МТ</i> <i>Фільмографія: «Мауглі» (режисер Е.Серкіс, США, Велика Британія, Індія, 2018).</i>	Аналізує художній текст/медіатекст у різний спосіб відповідно до завдання, знає його зміст, знаходить у почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання, перефразовує репліки в діалозі персонажів, висловлює в усній та письмовій формі своє ставлення до зображених у тексті головних та другорядних персонажів, подій, ситуацій, явищ тощо; творчо опрацьовує художній текст/медіатекст, у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо. Створює власне висловлення про відповідальність людини за природний світ, враховуючи основні засади академічної доброчесності; дискутує (очно) на теми, пов'язані з прочитаним твором, переглянутими фільмами; дотримується норм етикету під час спілкування.	Переказ змісту оповідання, знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповідей на поставлені запитання, характеристика персонажів, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, узагальнення і формулювання ідеї відповідальності людини за природний світ на основі прочитаного тексту/медіатексту, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж), створення невеликих типових усних повідомлень. <i>Варіант домашнього завдання:</i> усна розповідь про героя/героїню твору.
39	1		Ернест Сетон-Томпсон (1860–	<i>ТЛ</i> <i>Поглиблення понять: пейзаж,</i>	Знає цікаві факти із життя й творчості Ернеста	Різні види читання (про себе, уголос,

		<p>1946). «Лобо». Авторські спостереження за світом природи.</p>	<p><i>оповідання.</i> ЛК <i>Описи природи в науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i></p>	<p>Сетона-Томпсона, учиться розрізняти тексти різних стилів, типів і жанрів (науково-популярний або художній текст, оповідання) у контексті авторського задуму; розуміє зміст оповідання «Лобо», визначає головних героїв/героїнь, місце дії, початок подій; читає й сприймає на слух незнайомий текст, визначає головну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в тексті; відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; визначає ключові слова в почутому та/або прочитаному науково-популярному та художньому тексті; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань, які виникли в результаті сприймання художнього тексту, розуміє значення термінів пейзаж, оповідання, наводить приклади з тексту; розпізнає виражальні засоби (пейзаж), використовує окремі з них.</p>	<p>«ланцюжком», виразне, коментоване, вибіркоче або ін.), знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті оповідання відповідей на поставлені запитання, визначення ключових слів, словосполучень, основної і другорядної інформації в почутому та/або прочитаному тексті, знаходження в різних видах текстів відомої і нової інформації, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж). <i>Варіант домашнього завдання:</i> читання тексту оповідання до кінця, складання плану оповідання.</p>
40	1	<p>Ернест Сетон-Томпсон (1860–1946). «Лобо». Образи тварин, розкриття їх у подіях оповідання, авторських характеристиках.</p>	<p>ТЛ <i>Поглиблення понять: пейзаж, оповідання.</i> ЛК <i>Описи природи в науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i> МТ <i>Фільмографія: «Легенда про Лобо» (режисери Джеймс Алгар, Джек Коуффер, США, 1962), «Лобо. Вовк, який змінив Америку» (режисер Стів Гудер, США, 2008).</i></p>	<p>Читає виразно й усвідомлено текст оповідання «Лобо», орієнтується в прочитаному, переказує зміст художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, знає героїв/героїнь твору, головні події, визначає особливості сюжету прочитаних частин оповідання, перфразовує репліки в діалозі/монолозі; визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в художньому тексті/медіатексті; знаходить у почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання, висловлює в усній формі власні почуття, враження, викликані прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті тварин, людей, подій, ситуацій тощо; учиться складати й оформлювати власне висловлення згідно з усталеними нормами сучасної української мови (усно), характеризує головних героїв – Лобо і Бланку, розуміє сенс понять вірність, відданість, гідність та їхнє значення у житті вовка Лобо, у житті людини; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів.</p>	<p>Різні види читання (уголос, виразне, коментоване, вибіркоче), переказ змісту уривків художнього тексту/медіатексту, знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповідей на поставлені запитання, формулювання теми та ідеї почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, визначення відомої і нової, основної і другорядної інформації в почутому та/або прочитаному тексті, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання оповідання та/або перегляду фільмів, характеристика персонажів, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж, опис тварини), порівняння художніх та науково-популярних текстів про тварин і явища природи. <i>Варіант домашнього завдання:</i> характеристика Лобо, Бланки.</p>
41	1	<p>Ернест Сетон-Томпсон (1860–1946). «Лобо».</p>	<p>ЛК <i>Описи природи в науково-популярних текстах, художній</i></p>	<p>Формулює тему та ідею оповідання «Лобо», розуміє його ідейно-художні особливості, знає й</p>	<p>Знаходження в почутому та/або прочитаному художньому</p>

		<p>Утвердження любові до всього живого, гуманного ставлення людей до тварин.</p>	<p><i>літературі та інших видах мистецтва.</i> УС <i>Українські переклади творів зарубіжних авторів про природу.</i> МТ <i>Фільмографія: «Хроніки тварин Сетона» (режисер Т. Сирато, Японія, 1989) та ін.</i></p>	<p>розуміє текст твору, переказує зміст прочитаного/почутого художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, тлумачить фальшиві та справжні цінності, розуміє сенс понять краса зовнішня та внутрішня; характеризує позитивних і негативних персонажів, визначає їхні риси характеру за вчинками; пояснює причину популярності оповідання; висловлює (усно) власні почуття, враження від прочитаного/почутого/побаченого художнього тексту/медіатексту, своє ставлення до вчинків зображених у тексті тварин та людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки почуттів, переживань, які виникли в результаті сприймання художнього тексту/медіатексту. Висловлює власні міркування й поради щодо ставлення до природи, утвердження любові до всього живого, гуманного ставлення людей до тварин, створює власну усну розповідь із елементами характеристики головного героя оповідання – вовка Лобо із дотриманням норм сучасної української мови, добирає доречні засоби мовної виразності.</p>	<p>тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання, формулювання теми та ідеї оповідання «Лобо», розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, характеристика персонажів, розрізнення текстів різних стилів, типів і жанрів у контексті авторського задуму, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж, опис тварини), переказ змісту художнього тексту/медіатексту, створення невеликих типових повідомлень на цифрових (захищених) сервісах і в соцмережах (повідомлення для шкільного сайту, пост для соцмережі тощо), очна дискусія за оповіданням «Лобо» та його екранізацією, порівняння художніх та науково-популярних текстів про тварин і явища природи. <i>Варіант домашнього завдання:</i> підготовка до складання розповіді про головного героя твору – Лобо.</p>
42	1	<p>Ернест Сетон-Томпсон (1860–1946). «Лобо». Утвердження любові до всього живого, гуманного ставлення людей до тварин.</p>	<p><i>ЛК</i> <i>Описи природи в науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i> МТ <i>Фільмографія: «Хроніки тварин Сетона» (режисер Т. Сирато, Японія, 1989) та ін.</i></p>	<p>Розуміє, знає й розуміє текст твору, ідейно-художні особливості оповідання «Лобо» переказує зміст прочитаного/почутого художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, тлумачить фальшиві та справжні цінності, розуміє сенс понять людяність, краса зовнішня та внутрішня; характеризує позитивних і негативних персонажів, визначає їхні риси характеру за вчинками; пояснює причину популярності оповідання; висловлює (усно) власні почуття, враження від прочитаного/почутого/побаченого художнього тексту/медіатексту, своє ставлення до вчинків зображених у тексті тварин та людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; розповідає про власний емоційний стан,</p>	<p>Знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання, формулювання теми та ідеї оповідання «Лобо», розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, характеристика персонажів, розрізнення текстів різних стилів, типів і жанрів у контексті авторського задуму, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж, опис тварини), переказ змісту художнього тексту/медіатексту, створення невеликих типових повідомлень на цифрових (захищених) сервісах і в соцмережах (повідомлення для шкільного сайту, пост для соцмережі</p>

				описуючи окремі відтінки почуттів, переживань, які виникли в результаті сприймання художнього тексту/медіатексту. Висловлює власні міркування й поради щодо ставлення до природи, утвердження любові до всього живого, гуманного ставлення людей до тварин, створює власну усну розповідь із елементами характеристики головного героя оповідання – вовка Лобо із дотриманням норм сучасної української мови, добирає доречні засоби мовної виразності.	тощо), дискусія за оповіданням «Лобо» та його екранізацією, порівняння художніх та науково-популярних текстів про тварин і явища природи. <i>Варіант домашнього завдання:</i> підготовка до складання розповіді про головного героя твору Лобо.
43	1	Розвиток мовлення (усно). Створення розповіді про головного героя твору Лобо.	<i>ЛК</i> <i>Опис тварин у науково-популярних текстах, художній літературі та інших видах мистецтва.</i>	Створює розповідь про головного героя за прочитаним текстом, використовує художні засоби для втілення власних творчих намірів.	Створення розповіді про головного героя прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях його зовнішності, характеру та вчинків з дотриманням норм сучасної української мови.
44	1	Діагностування прогресу набуття учнями знань і компетентностей за темою «Слухаємо голоси природи» (різномірне завдання).	<i>ТЛ</i> <i>Пейзаж, оповідання.</i> <i>ЛК</i> <i>Описи природи і тварин у художній літературі та інших видах мистецтва.</i>	Демонструє прогрес набуття знань і компетентностей із зазначеної теми (письмово).	Виконання завдань різних типів і рівнів (самостійно).

СИЛА ТВОРЧОЇ УЯВИ (10 годин)

45	1	Ернст-Теодор-Амадей Гофман (1776-1822). «Лускунчик і Мишачий король». Робота над змістом. Реальний світ і вигадка в казці.	<i>ТЛ</i> <i>Персонаж літературного твору.</i> <i>УС</i> <i>Переклади творів українською мовою.</i>	Знає цікаві факти із життя і творчості Ернста-Теодора-Амадея Гофмана, знає особливості українського перекладу повісті-казки, читає тексти про біографію автора та повісті «Лускунчик і Мишачий король» у різний спосіб відповідно до мети читання, сприймає на слух незнайомий текст/медіатекст, визначає в ньому головну і другорядну інформацію; виокремлює в художньому тексті мікротеми, коментує їх; розуміє зміст повісті «Лускунчик і Мишачий король», знає особливості українських різдвяних традицій, визначає головних героїв/героїнь, місце дії, початок подій; відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; стисло переказує (усно) зміст почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, розуміє значення терміну персонаж літературного твору, виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, описів і розповідей про персонажів та	Різні види читання (про себе, уголос, коментоване, ланцюжком, вибіркове), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту, коментування й інтерпретація тексту в цілому та/або окремих понять, відповіді на запитання до нього, виокремлення й пояснення відомих мовних явищ у своєму й чужому мовленні. <i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь (усно) про життя дівчинки Марі та події у Святвечір,
----	---	--	--	--	---

					їхні вчинки тощо) із власними потребами для особистісного розвитку; розповідає про власний емоційний стан під час сприймання художнього тексту/медіатексту.	
46	1		Ернст-Теодор-Амадей Гофман (1776-1822). «Лускунчик і Мишачий король». Характер головної героїні (Марі). Фантастичні перетворення персонажів. Битва добра і зла.	<i>ТЛ Персонаж, герой/героїня літературного твору.</i> <i>ЛК Утілення сюжетів творів зарубіжних письменників в образотворчому та музичному мистецтві.</i>	Читає виразно й усвідомлено переказує текст повісті-казки «Лускунчик і Мишачий король», орієнтується в прочитаному, розуміє значення термінів персонаж, героїня/герой літературного твору, визначає головних і другорядних персонажів, головні події, сюжет прочитаних частин, переказує зміст художнього тексту/медіатексту у різний спосіб відповідно до завдання, перефразовує репліки в діалозі персонажів; описує усно характер головних героїв – Марі та Лускунчика, визначає головні риси характеру, висловлює в усній формі власні почуття, враження, викликані прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей і тварин, подій, ситуацій, явищ тощо; структурує зміст прочитаного художнього тексту (частини, абзаци, мікротеми); учить скласти й оформлювати власне висловлення згідно з ustalеними нормами сучасної української мови (усно), розуміє, що таке добро і зло, характеризує сенс їхнього протистояння у творі й у житті, проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображені в художньому тексті/медіатексті.	Різні види читання (уголос, «ланцюжком», в особах, виразне, коментоване), виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, усний переказ уривків почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів твору в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, віднайдення засобів мовної виразності, вжитих у тексті/медіатексті, виокремлення у прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі. <i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь (усно) про життя Лускунчика та події у Святвечір.
47	1		Ернст-Теодор-Амадей Гофман (1776-1822). «Лускунчик і Мишачий король». Символічний образ ялинки. Ідеї добра, людяності, любові.	<i>ТЛ Персонаж, герой/героїня літературного твору.</i> <i>УС Переклади творів українською мовою. Ілюстрації українських художників до творів.</i>	Відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; розуміє символічність образів ялинки, Різдва у творі, знає німецькі народні звичаї й традиції, пов'язані з цим святом, порівнює їх з українськими; визначає порушені в художньому тексті/медіатексті проблеми, характеризує і співвідносить їх із сучасністю та власним життєвим досвідом; формулює тему та основну думку повісті-казки «Лускунчик і Мишачий король»; розуміє сенс понять добро, людяність, любов; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображені в художньому тексті, аргументовано зіставляє почуте та/або прочитане з життєвим досвідом; виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків,	Різні види читання (уголос, вибіркоче), переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, відповіді на запитання за змістом художнього тексту/медіатексту, формулювання провідної думки тексту/медіатексту, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній формі власних почуттів і ставлень до казкових персонажів і подій, інтерпретація реплік персонажа (персонажів) у діалозі згідно з ustalеними нормами сучасної української мови. <i>Варіант домашнього завдання:</i>

				<p>епізодів, описів і розповідей про персонажів та їхні вчинки тощо) із власними потребами для особистісного розвитку; розповідає про власний емоційний стан під час сприймання художнього тексту/медіатексту.</p> <p>Створює власне усне висловлення про вчинок/вчинки персонажа (персонажів), враховуючи основні засади академічної доброчесності.</p>	<p>переказ (усно) тексту казки (або уривку казки).</p>
48	1	<p>Ернст-Теодор-Амадей Гофман (1776-1822). «Лускунчик і Мишачий король». Ідеї добра, людяності, любові.</p>	<p><i>ТЛ Персонаж, герой/героїня літературного твору.</i> <i>ЛК Утілення сюжетів творів зарубіжних письменників в образотворчому та музичному мистецтві.</i> <i>МТ Фільмографія: кінофільм «Лускунчик і Мишачий король» (режисер Ф. Штойє, Німеччина, 2015) та ін.</i></p>	<p>Відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; формулює тему та ідеї повісті-казки «Лускунчик і Мишачий король», знає й розуміє текст, переказує зміст прочитаного/почутого художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, розуміє сенс понять добро, людяність, любов, краса зовнішня та внутрішня відповідно до вікових особливостей, їхнє значення в житті людини; визначає риси характеру позитивних і негативних персонажів за їхніми вчинками; пояснює причину популярності у світі, порівнює повість-казку з екранізацією Ф. Штойє; висловлює (усно) власні почуття, враження від прочитаного/почутого/побаченого художнього тексту/медіатексту, своє ставлення до зображених у тексті людей, тварин, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; розуміє ідейно-художні особливості казки; створює письмовий текст (мінітвір про головну героїню Марі/головного героя Лускунчика) з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду, добираючи доречні засоби мовної виразності.</p>	<p>Усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, виокремлення головної і другорядної інформації в тексті повісті, відтворення окремих художніх засобів казки в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній та/або письмовій формі власних почуттів і ставлень до казкових персонажів та подій, добирання доречних засобів мовної виразності, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.</p> <p><i>Варіант домашнього завдання:</i> мінітвір (письмово) про Марі або Лускунчика.</p>
49	1	<p>Ернст-Теодор-Амадей Гофман (1776-1822). «Лускунчик і Мишачий король». Значення мрії в житті людини.</p>	<p><i>ТЛ Персонаж, герой/героїня літературного твору.</i> <i>ЛК Утілення сюжетів творів зарубіжних письменників в образотворчому та музичному мистецтві.</i></p>	<p>Відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного змісту повісті-казки «Лускунчик і Мишачий король», знає й розуміє текст, його ідейно-художні особливості, тлумачить значення мрії в житті людини, розуміє сенс понять краса зовнішня та внутрішня відповідно до вікових особливостей; характеризує позитивних і негативних персонажів; висловлює (усно) власні почуття, враження від прочитаного/почутого художнього тексту/медіатексту твору, своє ставлення до</p>	<p>Усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, виокремлення головної і другорядної інформації в тексті повісті, відтворення окремих художніх засобів казки в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній та/або</p>

				<p>зображених у тексті подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; створює письмовий текст (мінівір про Марі або Лускунчика) з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду, добираючи доречні засоби мовної виразності.</p> <p>Визначає порушені в художньому тексті/медіатексті проблеми, характеризує і співвідносить їх із сучасністю.</p>	<p>письмовій формі власних почуттів і ставлень до казкових персонажів та подій, добирання доречних засобів мовної виразності, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.</p> <p><i>Варіант домашнього завдання:</i> висловлення (усно) про мрії Марі або про вчинки Лускунчика.</p>
50	1	<p>Елеонор Портер (1868–1920). «Полліанна» (3-4 розділи за вибором учителя). Щирість, мужність і оптимізм Полліанни, її позитивний вплив на життя міста, долю інших людей.</p>	<p>ТЛ Поглиблення понять: тема та ідея художнього твору, сюжет. УС Переклади твору українською мовою. Ілюстрації українських художників до твору. МТ Фільмографія: «Полліанна» (режисер Д. Свіфт, США, 1960) та ін.</p>	<p>Знає цікаві факти про життя і творчість Елеонор Портер, розуміє національні особливості повісті «Полліанна», знає особливості українського перекладу твору, читає й сприймає на слух незнайомий текст/медіатекст, визначає головну і другорядну інформацію в прочитаному тексті; розуміє зміст повісті «Полліанна», визначає головних героїв/героїнь, місце дії, початок подій, характеризує епоху; відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; стисло переказує (усно) зміст почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, акцентує увагу на окремих деталях; знаходить у тексті відповіді на поставлені запитання, відтворює усно (частково), коментує, інтерпретує почутий та/або прочитаний текст, учить скласти й оформлювати власне висловлення згідно з ustalеними нормами сучасної української мови (усно).</p>	<p>Різні види читання (про себе, у голос, коментоване, ланцюжком, вибіркоче), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту, коментування та інтерпретація тексту в цілому та/або окремих понять, відповіді на запитання до нього, виокремлення й пояснення відомих мовних явищ у своєму й чужому мовленні.</p> <p><i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь (усно) історії життя дівчинки Полліанни до приїзду в маєток тітки Поллі.</p>
51	1	<p>Елеонор Портер (1868–1920). «Полліанна» (3-4 розділи за вибором учителя). Творча фантазія головної героїні. Ідея відчуття радості життя, що змінює світ на краще.</p>	<p>ТЛ Сюжет. УС Ілюстрації українських художників до твору. МТ «Полліанна» (режисер С. Хардінг, Велика Британія, 2003) та ін.</p>	<p>Визначає особливості сюжету повісті «Полліанна»; читає виразно й усвідомлено текст твору, орієнтується в прочитаному, переказує зміст художнього тексту/ медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, знає героїв, головні події, сюжет прочитаних частин твору, формулює тему та основну думку, порушені в художньому тексті/медіатексті проблеми, характеризує і співвідносить їх із сучасністю; розуміє й коментує ідею радості життя, висловлює в усній формі власні почуття, враження, викликані прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій,</p>	<p>Різні види читання (у голос, «ланцюжком», в особах, виразне, коментоване), виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, усний переказ уривків почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів твору в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, віднайдення засобів мовної виразності, вжитих у тексті/медіатексті, виокремлення у прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.</p>

					явищ тощо; учиться складати й оформлювати власне висловлення згідно з ustalеними нормами сучасної української мови (усно), характеризує головну героїню Полліанну, розуміє сенс понять доброта, щирість, творча фантазія та їхнє місце у житті головної героїні.	<i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь (усно) про життя тітки Поллі до приїзду племінниці Полліанни.
52	1	Елеонор Портер (1868–1920). «Полліанна» (3-4 розділи за вибором учителя). Зміни у внутрішньому світі й житті інших персонажів після зустрічі з Полліанною. Ідея відчуття радості життя, що змінює світ на краще.	<i>ТЛ</i> Поглиблення поняття про сюжет. <i>МТ</i> Фільмографія: «Полліанна» (режисер Д. Свіфт, США, 1960) та ін.	Читає текст у різний спосіб відповідно до мети читання; знає значення терміну сюжет, визначає його елементи в повісті «Полліанна», розуміє значення зустрічі з Полліанною для життя інших мешканців містечка, коментує зміни у внутрішньому світі й житті інших персонажів після цього знайомства; виокремлює позитивних і негативних персонажів, визначає їхні риси характеру; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/ медіатекстом, своє ставлення до зображуваних у тексті людей, їхніх життєвих історій, подій, ситуацій тощо; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; визначає провідні теми повісті «Полліанна», розуміє важливість відчуття радості життя, що змінює світ на краще; аргументовано зіставляє почуте та/або прочитане з життєвим досвідом; розповідає про власний емоційний стан під час сприймання художнього тексту/медіатексту; визначає порушені в художньому тексті/медіатексті проблеми, характеризує і співвідносить їх із сучасністю; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображені в художньому тексті/медіатексті.	Різні види читання (уголос, в особах, виразне, коментоване, вибіркоче), аргументоване зіставлення почутого та/або прочитаного повідомлення із власним або відомим життєвим досвідом, виявлення взаємозв'язку змісту твору (або його компонентів) із власними потребами для особистісного розвитку, розповідь про власний емоційний стан (відтінки настрою, почуття, переживання тощо) під час сприймання художнього тексту/медіатексту, визначення порушених у тексті проблем, характеристика їх і співвіднесення з сучасністю, виокремлення в художньому тексті та коментування мікротем, створення фанфіку (проекція власної поведінки в контексті ситуацій твору), висловлення в аудиторії чи захищеному цифровому середовищі щодо порушуваних у художніх творах проблем. <i>Варіант домашнього завдання:</i> цитатна характеристика Полліанни.	
53	1	Елеонор Портер (1868–1920). «Полліанна» (3-4 розділи за вибором учителя). Ідея радості життя, що змінює світ на краще. Художні засоби розкриття образу Полліанни.	<i>ЛК</i> Утілення сюжету твору в образотворчому та музичному мистецтві. <i>МТ</i> Фільмографія: «Полліанна» (режисер С. Хардінг, Велика Британія, 2003) та ін.	Формулює тему та ідею повісті «Полліанна», знає, розуміє й переказує зміст у різний спосіб відповідно до завдання, розуміє сенс понять краса зовнішня та внутрішня; характеризує позитивні й негативні риси характеру персонажів за вчинками; висловлює (усно) власні почуття, враження від прочитаного/почутого/побаченого художнього тексту/медіатексту, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між зображеними образами та подіями і власним життєвим досвідом; проектує власну поведінку в ситуаціях,	Формулювання теми та основної думки твору, аргументоване зіставлення почутого та/або прочитаного повідомлення із власним або відомим життєвим досвідом, виявлення взаємозв'язку змісту твору (або його компонентів) із власними потребами для особистісного розвитку, розповідь про власний емоційний стан (відтінки настрою, почуття, переживання тощо) під час сприймання художнього тексту/медіатексту; визначення	

					<p>подібних до тих, що зображені в художньому тексті/медіатексті.</p> <p>Створює власне висловлення про вчинок/вчинки персонажа (персонажів), враховуючи основні засади академічної доброчесності; висловлюється в аудиторії щодо проблем, які порушені в повісті; створює письмовий текст (мінівір або ін.) з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду, добираючи доречні засоби мовної виразності.</p>	<p>порушених у тексті проблем, характеристика їх і співвіднесення із сучасністю, із власним життєвим досвідом, створення інтерпретації за прочитаним твором, висловлення щодо творів художньої літератури та порушених авторкою проблем, порівняння літературних персонажів, висловлення в аудиторії чи захищеному цифровому середовищі щодо порушених у художніх творах проблем.</p> <p><i>Варіант домашнього завдання:</i> сторітелінг – продовження історії Полліанни.</p>
54	1	<p>Елеонор Портер (1868–1920). «Полліанна» (3-4 розділи за вибором учителя). Художні засоби розкриття образу Полліанни.</p>	<p><i>ЛК Утілення сюжету твору в образотворчому та музичному мистецтві.</i> <i>МТ Фільмографія: «Полліанна» (режисер С. Хардінг, Велика Британія, 2003) та ін.</i></p>	<p>Знає, розуміє й переказує зміст твору в різний спосіб відповідно до завдання; характеризує персонажів за вчинками; висловлює (усно) власні почуття, враження від прочитаного/почутого/побаченого тексту/медіатексту повісті, ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між зображеними образами та подіями і власним життєвим досвідом; виявляє взаємозв'язок змісту та інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, описів і розповідей про персонажів та їхні вчинки тощо) із власними потребами для особистісного розвитку; проєктує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображені в художньому тексті/медіатексті.</p> <p>Створює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності; висловлюється в аудиторії щодо проблем, які порушені в повісті; створює письмовий/усний текст з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду, добираючи доречні засоби мовної виразності.</p>	<p>Усвідомлений переказ твору, аргументоване зіставлення почутого та/або прочитаного повідомлення із власним або відомим життєвим досвідом, виявлення взаємозв'язку змісту твору (або його компонентів) із власними потребами для особистісного розвитку, розповідь про власний емоційний стан (відтінки настрою, почуття, переживання тощо) під час сприймання художнього тексту/медіатексту; визначення художніх засобів розкриття образу Полліанни в тексті, створення інтерпретації за прочитаним твором, висловлення щодо порушених авторкою проблем, порівняння літературних персонажів, характеристика мови персонажів художніх текстів/медіатекстів, висловлення в аудиторії чи захищеному цифровому середовищі щодо порушених у художніх творах проблем.</p> <p><i>Варіант домашнього завдання:</i> прикладі можливого застосування ідеї радості у власному житті (письмово).</p>	
У ВИРІ ЗАХОПЛИВИХ ПРИГОД (11 годин)						
55	1	<p>Марк Твен (1835–1910). «Пригоди Тома Сосра» (2-3</p>	<p><i>ТЛ Повість.</i> <i>УС Переклади твору українською</i></p>	<p>Знає цікаві факти із життя і творчості Марка Твена, особливості українського перекладу твору,</p>	<p>Різні види читання (про себе, уголос, «ланцюжком»), виразне, коментоване),</p>	

		розділи за вибором учителя). Світ дитинства в романі. Том Соєр і Гекльберрі Фінн.	<i>мовою.</i>	вільно й усвідомлено читає тексти про біографію автора та повість «Пригоди Тома Соєра» у різний спосіб відповідно до мети читання, сприймає на слух незнайомий текст/медіатекст, визначає в ньому головну і другорядну інформацію, виокремлює мікротеми, коментує їх; розуміє історичні особливості повісті; розуміє зміст, розпізнає в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті факти, судження та аргументи; використовує елементи конспектування (визначає ключові слова та фрази в почутому та/або прочитаному повідомленні), аргументує власну оцінку прочитаного художнього тексту/медіатексту, наводячи доречні цитати; фіксує елементи художнього тексту/медіатексту; порівнює літературних персонажів за визначеними ознаками, зокрема характеризує їхні вчинки, ставлення до інших, особливості їхньої мови (усно) тощо.	переказування тексту (усне, вибіркоче та ін.); розпізнавання в почутому та/або прочитаному повідомленні (художньому тексті/медіатексті) фактів, суджень та аргументів; використання елементів конспектування (ключових слів, фраз у прочитаному повідомленні); відтворення основних думок і фактів, окремих висловлювань літературних персонажів; аргументація власної оцінки прочитаного художнього тексту/медіатексту із наведенням доречних цитат, творче використання мовних засобів (обрання із запропонованих варіантів доречних нестандартних рішень). <i>Варіант домашнього завдання:</i> створення порівняльної таблиці образів Тома Соєра і Гека Фінна.
56	1	Марк Твен (1835–1910). «Пригоди Тома Соєра» (2-3 розділи за вибором учителя). Том Соєр і Беккі Тетчер. Життя містечка і пригоди юних друзів.	<i>ЛК Художні твори для дітей і про дітей у сучасному мистецтві.</i> <i>МТ Сучасні українські та зарубіжні письменники про літературу й читання (виступи, інтерв'ю, пости тощо).</i> <i>Фільмографія: кінофільм «Том Соєр» (режисер Г. Хунтгебурт, Німеччина, 2011) та ін.</i>	Читає уривки з повісті «Пригоди Тома Соєра» у різний спосіб відповідно до мети читання, переказує виразно й усвідомлено текст твору, відтворює основні думки й факти, окремі висловлювання персонажів твору, що розкривають зміст почутого та/або прочитаного; виокремлює позитивні й негативні риси характеру Тома і Беккі; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним текстом повісті /медіатекстом, своє ставлення до зображених людей, подій, ситуацій, явищ тощо; проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними в повісті, та власним життєвим досвідом; розуміє, що таке правдивість, чесність, сміливість, самопожертва, справедливість, доброта, любов; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів; характеризує образ героя/героїв твору (риса характеру), усвідомлює причини вчинків героя/героїв.	Різні види читання (уголос, вибіркоче), переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, відповіді на запитання за змістом художнього тексту/медіатексту, формулювання провідної думки тексту/медіатексту, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній формі власних почуттів і ставлень до казкових персонажів і подій, інтерпретація реплік персонажа (персонажів) у діалозі згідно з усталеними нормами сучасної української мови. <i>Варіант домашнього завдання:</i> переказ уривку про пригоди Тома і Беккі в печері.
57	1	Марк Твен (1835–1910). «Пригоди Тома Соєра» (2-3 розділи за вибором учителя). Мрії Тома, його витівки, бажання самоствердитися.	<i>ТЛ Повість.</i> <i>ЛК Художні твори для дітей і про дітей у сучасному мистецтві.</i> <i>МТ Фільмографія: кінофільм «Том Соєр» (режисер Г.</i>	Читає виразно й усвідомлено текст повісті, орієнтується в прочитаному, переказує зміст художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у	Різні види читання (уголос, в особах, виразне, коментоване), переказування тексту (усне, детальне, вибіркоче); інтерпретація вчинків та дій персонажа (персонажів); характеристика

			<i>Хунтгебурт, Німеччина, 2011) та ін.</i>	літературному творі, що розкривають зміст почутого та/або прочитаного повідомлення; висловлює в усній та письмовій формі своє ставлення до зображених у тексті персонажів, подій, ситуацій, явищ тощо, характеризує героя/героїню за вчинками (усно); аргументує власну оцінку прочитаного художнього тексту/медіатексту, наводячи доречні цитати, де йдеться про мрії Тома, його витівки, бажання самоствердитися; створює власне висловлення про вчинок/вчинки персонажа (персонажів), враховуючи основні засади академічної доброчесності.	емоційного стану та вчинків персонажа (персонажів), створення письмового тексту (мінітвір) з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду; знаходження і виправлення недоліків та помилок у власному висловленні, аналіз змісту написаного власного висловлення, коригування тексту на основі проведеного аналізу, творче використання мовних засобів із запропонованих варіантів та обґрунтування зробленого вибору. <i>Варіант домашнього завдання:</i> мінітвір про найзаповітнішу мрію Тома.
58	1	Марк Твен (1835–1910). «Пригоди Тома Соєра» (2-3 розділи за вибором учителя). Сміливість і заповзятливість Тома Соєра та його друзів, їхнє прагнення зробити довколишній світ цікавішим і людянішим.	<i>ТЛ Поглиблення поняття про повість.</i>	Розуміє значення поняття <i>повість</i> , визначає її жанрові особливості, відтворює основні думки й факти, трансформує окремі висловлювання персонажів повісті, що розкривають зміст почутого та/або прочитаного; дає оцінку вчинкам і діям героїв; характеризує героя/героїню за вчинками (усно); переказує уривки текстів у різний спосіб (оглядово, вибірково, з коментуванням, в особах тощо) відповідно до мети; розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб; аргументує власну оцінку прочитаного художнього тексту/медіатексту, наводячи доречні цитати. Створює власне висловлення про вчинок/вчинки Тома Соєра і його друзів, де виявляється їхня сміливість і заповзятливість, прагнення зробити довколишній світ цікавішим і людянішим, враховуючи основні засади академічної доброчесності; удосконалює усний текст (власний і чужий), демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування, творчо використовує мовні засоби, обґрунтовуючи зроблений вибір.	Визначення головної інформації у прочитаному/почутому тексті/медіатексті, формулювання теми та основної думки художнього тексту/медіатексту, аналіз змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання; проведення паралелей між образами, ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо. <i>Варіант домашнього завдання:</i> візуалізація вражень від почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (асоціативний куш).
59	1	Марк Твен (1835–1910). «Пригоди Тома Соєра» (2-3 розділи за вибором учителя). Сміливість і заповзятливість Тома Соєра та його друзів, їхнє прагнення зробити довколишній світ цікавішим і людянішим.	<i>ТЛ Повість.</i> <i>ЛК Художні твори для дітей і про дітей у сучасному мистецтві.</i>	Розуміє поняття <i>повість</i> , виявляє її особливості в прочитаному тексті, відтворює основні думки й факти, трансформує окремі висловлювання персонажів повісті, що розкривають зміст почутого та/або прочитаного; характеризує героя/героїню за вчинками (усно); переказує уривки текстів у різний спосіб (оглядово, вибірково, з коментуванням, в особах тощо)	Визначення головної інформації в прочитаному/почутому тексті/медіатексті, формулювання теми та основної думки художнього тексту/медіатексту, аналіз змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання; проведення паралелей між образами,

				відповідно до мети; дає оцінку вчинкам і діям героїв/героїнь, зіставляє із власними; розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та особистих життєвих потреб; аргументує власну оцінку прочитаного художнього тексту/медіатексту, наводячи доречні цитати; створює власне висловлення про вчинок/вчинки Тома Соєра і його друзів, де виявляється їхня сміливість і заповзятливість, прагнення зробити довколишній світ цікавішим і людянішим, враховуючи основні засади академічної доброчесності; творчо використовує мовні засоби.	ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо. <i>Варіант домашнього завдання:</i> висловлення (письмово, усно) вражень від вчинків Тома Соєра та його друзів.
60	1	Розвиток мовлення (письмово). Сміливість і заповзятливість Тома Соєра/Полліанни та їхніх друзів, прагнення зробити довколишній світ людянішим і цікавішим. <i>Лист Томові Соєру/Лист Полліанні.</i>	<i>ТЛ</i> Поглиблення понять: персонаж, герой/героїня літературного твору, характеристика героя/героїні.	Висловлює письмово власні міркування про вади й чесноти героїв/героїнь, поради героям творів щодо небезпек навколишнього світу та його згубного впливу на поведінку героїв, створює власні поради (письмово) героям/героїням із дотриманням норм сучасної української мови, добирає доречні засоби мовної виразності.	Створення власного письмового висловлення про вчинок/вчинки персонажа (персонажів) із дотриманням норм сучасної української мови «Лист Томові Соєру/Лист Полліанні».
61		Туве Янсон (1914–2001). «Комета прилітає». Чарівність художнього світу твору.	<i>ТЛ</i> Поглиблення понять: персонаж, герой/героїня літературного твору. <i>ЛК</i> Художні твори для дітей і про дітей у сучасному мистецтві. <i>УС</i> Переклади творів українською мовою.	Знає цікаві факти із життя і творчості Туве Янсон, особливості українського перекладу циклу повістей про мумі-тролів, читає тексти про біографію авторки і повість-казку «Комета прилітає» у різний спосіб відповідно до мети читання, сприймає на слух незнайомий текст/медіатекст, визначає в ньому головну і другорядну інформацію; виокремлює ключові слова та фрази в почутому та/або прочитаному тексті, мікротеми, коментує їх; розуміє зміст, розпізнає в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті факти, судження та аргументи; відтворює основні події, думки, окремі висловлювання персонажів, що розкривають зміст почутого та/або прочитаного; характеризує героя/героїню за вчинками (усно); фіксує елементи художнього тексту/медіатексту.	Різні види читання (про себе, уголос, «ланцюжком», виразне, коментоване), переказування тексту (усне, вибіркове та ін.); розпізнавання в почутому та/або прочитаному повідомленні (художньому тексті/медіатексті) фактів, суджень та аргументів; використання елементів конспектування (ключових слів, фраз у прочитаному повідомленні); відтворення основних думок і фактів, окремих висловлювань літературних персонажів; аргументація власної оцінки прочитаного художнього тексту/медіатексту із наведенням доречних цитат, творче використання мовних засобів (обрання із запропонованих варіантів доречних нестандартних рішень). <i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь про сім'ю мумі-тролів (усно чи письмово).
62	1	Туве Янсон (1914–2001).	<i>ЛК</i> Художні твори для дітей і про	Формулює тему та ідею казки «Комета прилітає»,	Різні види читання (уголос, виразне, в

		<p>«Комета прилітає». Казкові персонажі, утілення в них ідей доброти, щирості, сімейних цінностей.</p>	<p><i>дітей у сучасному мистецтві.</i> МТ Сучасні українські та зарубіжні письменники про літературу й читання (виступи, інтерв'ю, пости тощо). Фільмографія: «Щасливе сімейство мумі-тролів» (режисер Х. Сайто, М. Кодзіма, Японія, Фінляндія, Нідерланди, 1990) та ін.</p>	<p>знає значення терміну персонаж, риси характеру персонажів, називає головні з них, розуміє поняття сімейні цінності, доброта, щирість; визначає історичні особливості зображуваного в казці; читає виразно й усвідомлено текст твору, виокремлює позитивних і негативних персонажів, визначає їхні риси характеру; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті героїв, їхньої сім'ї, подій, ситуацій, явищ тощо; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в повісті, і власним життєвим досвідом; визначає провідні теми казки, розуміє, що таке доброта, любов, дружба; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів; характеризує образ героя/героїв твору (риса характеру), усвідомлює причини їхніх вчинків, аргументує власну оцінку прочитаного, наводячи доречні цитати.</p>	<p>особах, вибірково), визначення головної інформації, переказ змісту казки в різний спосіб відповідно до завдання, інтерпретація вчинків та дій персонажа (персонажів); проведення паралелей між образами, ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо; характеристика образу героя/героїв твору (риса характеру), добирання доречних засобів мовної виразності. <i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь (усно) про життєві цінності Мумі-троля та його друзів.</p>
63		<p>Туве Янсон (1914–2001). «Комета прилітає». Казкові персонажі, утілення в них ідей доброти, щирості, сімейних цінностей.</p>	<p>ТЛ Поглиблення понять: персонаж, герой/героїня літературного твору. МТ Сучасні українські та зарубіжні письменники про літературу й читання (виступи, інтерв'ю, пости тощо). Фільмографія: «Долина мумі-тролів» (режисер С. Бокс, Д. Роббі, Фінляндія, Велика Британія, 2019) та ін.</p>	<p>Знає й розуміє текст казки «Комета прилітає», переказує зміст прочитаного/почутого художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, розуміє і тлумачить сенс сімейних цінностей, ідей доброти, щирості у стосунках відповідно до вікових особливостей; характеризує позитивних персонажів, визначає їхні риси характеру за вчинками; визначає спільне й різне у вчинках мумі-тролів та їхніх друзів; пояснює причину популярності казки у світі; висловлює (усно) власні почуття, враження від твору та його екранізації, своє ставлення до зображених у тексті героїв, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в тексті повісті і власним життєвим досвідом; розуміє ідейно-художні особливості казки; добирає доречні засоби мовної виразності, розкриває актуальність казки «Комета прилітає» у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб.</p>	<p>Переказ змісту прочитаного/почутого тексту/медіатексту повісті-казки «Комета прилітає» у різний спосіб відповідно до завдання, інтерпретація вчинків та дій персонажів, характеристика їхнього емоційного стану, створення письмового тексту (рекламний пост для соцмереж або ін.) з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду; знаходження і виправлення недоліків та помилок у власному висловленні, аналіз змісту написаного, коригування тексту на основі проведеного аналізу, творче використання мовних засобів із запропонованих варіантів та обґрунтування зробленого вибору; визначення фольклорних і літературних елементів у творі. <i>Варіант домашнього завдання:</i> пост для соцмереж.</p>
64		<p>Туве Янсон (1914–2001). «Капелюх чарівника». Чарівність художнього світу твору.</p>	<p>ТЛ Поглиблення понять: персонаж, герой/героїня літературного твору. ЛК Художні твори для дітей і про</p>	<p>Читає й переказує незнайомий текст повісті-казки «Капелюх чарівника» у різний спосіб відповідно до мети читання, визначає в ньому головну і другорядну інформацію; виокремлює ключові</p>	<p>Різні види читання (про себе, у голос, «ланцюжком»), виразне, коментоване), переказування тексту (усне, вибірково та ін.); розпізнавання в почутому та/або</p>

			<p><i>дітей у сучасному мистецтві.</i> УС Переклади творів українською мовою.</p>	<p>слова та фрази в почутому та/або прочитаному тексті, мікротеми, коментує їх; розуміє зміст, розпізнає в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті факти, судження та аргументи; відтворює основні події, думки, окремі висловлювання персонажів, що розкривають зміст почутого та/або прочитаного; характеризує героя/героїню за вчинками (усно); фіксує елементи художнього тексту/медіатексту.</p>	<p>прочитаному повідомленні (художньому тексті/медіатексті) фактів, суджень та аргументів; використання елементів конспектування (ключових слів, фраз у прочитаному повідомленні); відтворення основних думок і фактів, окремих висловлювань літературних персонажів; аргументація власної оцінки прочитаного художнього тексту/медіатексту із наведенням доречних цитат, творче використання мовних засобів (обрання із запропонованих варіантів доречних нестандартних рішень). <i>Варіант домашнього завдання:</i> сюжетний ланцюжок твору (письмово).</p>
65	1	<p>Туве Янсон (1914–2001). «Капелюх чарівника». Казкові персонажі, утілення в них ідей доброти, щирості, сімейних цінностей.</p>	<p><i>ЛК</i> Художні твори для дітей і про дітей у сучасному мистецтві. <i>МТ</i> Сучасні українські та зарубіжні письменники про літературу й читання (виступи, інтерв'ю, пости тощо). Фільмографія: «Щасливе сімейство мумі-тролів» (режисер Х. Сайто, М. Кодзіма, Японія, Фінляндія, Нідерланди, 1990) та ін.</p>	<p>Формулює тему та ідею казки «Капелюх чарівника», визначає риси характеру персонажів, називає головні з них, розуміє поняття сімейні цінності, доброта, щирість; визначає історичні особливості зображуваного в казці; читає виразно й усвідомлено текст твору, виокремлює позитивних і негативних персонажів, визначає їхні риси характеру; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті героїв, їхньої сім'ї, подій, ситуацій, явищ тощо; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в повісті, і власним життєвим досвідом; визначає провідні теми казки, розуміє, що таке доброта, любов, дружба; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів; характеризує образ героя/героїв твору (риси характеру), усвідомлює причини їхніх вчинків, аргументує власну оцінку прочитаного, наводячи доречні цитати.</p>	<p>Різні види читання (уголос, виразне, в особах, вибіркове), визначення головної інформації, переказ змісту казки у різний спосіб відповідно до завдання, інтерпретація вчинків та дій персонажа (персонажів); проведення паралелей між образами, ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо; характеристика образу героя/героїв твору (риси характеру), добирання доречних засобів мовної виразності. <i>Варіант домашнього завдання:</i> розповідь (письмово) про життєві цінності Мумі-троля та його друзів.</p>
66		<p>Туве Янсон (1914–2001). «Капелюх чарівника». Казкові персонажі, утілення в них ідей доброти, щирості, сімейних цінностей.</p>	<p><i>ТЛ</i> Поглиблення понять: персонаж, герой/героїня літературного твору. <i>МТ</i> Сучасні українські та зарубіжні письменники про літературу й читання (виступи, інтерв'ю, пости тощо).</p>	<p>Знає й розуміє текст казки «Капелюх чарівника», переказує зміст прочитаного/ почутого художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, розуміє і тлумачить сенс сімейних цінностей, ідей доброти, щирості у стосунках відповідно до вікових особливостей; характеризує позитивних персонажів, визначає</p>	<p>Переказ змісту прочитаного/почутого тексту/медіатексту повісті-казки у різний спосіб відповідно до завдання, інтерпретація вчинків та дій персонажів, характеристика їхнього емоційного стану, створення письмового тексту (рекламний пост для</p>

			<i>Фільмографія: «Долина мумі-тролів» (режисер С. Бокс, Д. Роббі, Фінляндія, Велика Британія, 2019) та ін.</i>	їхні риси характеру за вчинками; визначає спільне й різне у вчинках мумі-тролів та їхніх друзів; пояснює причину популярності казки у світі; висловлює (усно) власні почуття, враження від твору та його екранізації, своє ставлення до зображених у тексті героїв, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в тексті повісті і власним життєвим досвідом; розуміє ідейно-художні особливості казки; добирає доречні засоби мовної виразності, розкриває актуальність казки у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб; пояснює її популярність серед дітлахів світу.	соцмереж або ін.) з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду; знаходження і виправлення недоліків та помилок у власному висловленні, аналіз змісту написаного, коригування тексту на основі проведеного аналізу, творче використання мовних засобів із запропонованих варіантів та обґрунтування зробленого вибору; визначення фольклорних і літературних елементів у творі. <i>Варіант домашнього завдання:</i> малюнок до улюбленого уривку з повісті-казки.
67	1	Діагностування прогресу набуття учнями знань і компетентностей за темами «Сила творчої уяви», «У вирі захопливих пригод» (різнорівневі завдання).	ТЛ Повість. Сюжет. Літературні герої/героїні. Оригінал і переклад, переклад художній. Тема та ідея художнього твору. ЛК Культурні традиції, національні особливості світосприймання у творах письменників різних країн. Зміст та ідейно-художні особливості прочитаних творів.	Демонструє прогрес набуття знань і компетентностей із зазначених тем (письмово)	Виконання завдань різних типів і рівнів (самостійно).
68	1	Урок додаткового читання Із сучасної літератури (за вибором учителя з рекомендованого списку літератури для додаткового читання)	ТЛ Оповідання. Повість. Сюжет. Літературні герої/героїні. Оригінал і переклад, переклад художній. Тема та ідея художнього твору. ЛК. Загальнолюдські моральні цінності та їхнє відображення у творах сучасних авторів. МТ Утілення сюжетів художніх творів у медіатекстах.	Переказує (стисло) зміст художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, формулює тему та основну думку художнього тексту/медіатексту, характеризує систему образів; проводить паралелі між образами та ситуаціями і власним життєвим досвідом; висловлює в усній/письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, а також своє ставлення до зображених персонажів, візуалізує їх.	Переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, характеристика головних героїв/героїнь, важливих подій, визначення теми та провідної думки твору, перефразування реплік у діалозі персонажів; інтерпретація персонажів у діалогічному мовленні згідно з усталеними нормами сучасної української мови.
ПІДСУМКИ (1,5 годин)					
69 / 70	1/ 2	Художні твори класики й сучасності, прочитані протягом навчального року. Актуальні теми, ідеї, сюжети творів. Улюблені літературні персонажі, герої/героїні. Ознаки окремих жанрів (народна казка,	ТЛ Оповідання. Повість. Сюжет. Літературні герої/героїні. Пейзаж. Оригінал і переклад, переклад художній. Тема та ідея художнього твору. ЛК. Загальнолюдські моральні цінності та їхнє відображення у	Створює самостійно (або спільно з іншими) усне або медіаповідомлення, плакат, презентацію тощо на обрану тему про літературного персонажа (персонажів), літературний твір, улюбленого письменника/письменницю, книжку, героя/героїню з використанням творів мистецтва враховуючи основні засади академічної	Переказ змісту художнього тексту в різний спосіб відповідно до завдання, визначення теми та провідної думки твору, характеристика важливих подій, головних героїв/героїнь, перефразування реплік у діалозі персонажів; інтерпретація

		<p>літературна казка, оповідання, повість, вірш та ін.). Українські перекладачі творів зарубіжних письменників. Враження про сучасні медіатексти за прочитаними творами.</p>	<p><i>творах вивчених авторів.</i> МТ Утілення сюжетів художніх творів у медіатекстах.</p>	<p>добросесності на підставі зібраної інформації; розрізняє відому і нову для себе інформацію, її користь для себе й співрозмовників; наводить аргументи і приклади (цитати з художнього тексту/ медіатексту) на підтвердження власної позиції; доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації. Описує свої літературні вподобання, наводячи приклади з прочитаних творів, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі – спільно створює та презентує інформацію про художні твори у довільно обраний спосіб.</p>	<p>висловлювань персонажів у діалогічному мовленні згідно з усталеними нормами сучасної української мови, візуалізація вражень від почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (плакат, постер, проспект, мультимедійна презентація, комікс, малюнок (кілька), буктрейлер, аудіо- чи відеозапис власного виступу тощо).</p>
--	--	--	--	---	---